

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 14:43
Aan: 5.1.5
CC: 5.1.2e; 5.1.2e; 5.1.2e
Onderwerp: FW: openstelling osteopathie
Bijlagen: 210203 VWS.docx

Svp innemen op PDC-19

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

 Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport | Directie Bestuurlijk en Politiek Zaken |
 P.O. bus 20115 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 21330 | 2500 EJ | Den Haag |

5.1.2e

5.1.2e | nl | www.rijksoverheid.nl |

 **HET NIEUWE
DONORREGISTER**

Het Nieuwe Donorregister, vanaf 1 juni 2020
 Kijk wat het voor jou betekent op donorregister.nl

Bij VWS geldt een legitimatieplicht voor de toegang tot het ministerie. Dit betekent dat bij uw bezoek aan VWS om geldige legitimatie wordt gevraagd voor u het pand verder kunt betreden. Graag vraag ik uw aandacht hiervoor. Alvast bedankt voor de medewerking. Voor routebeschrijving ga naar www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/contact/routebeschrijving

Van: 5.1.2e <5.1.2e@osteopathie-nvo.nl>
Verzonden: woensdag 3 februari 2021 14:38
Aan: Minister voor Medische Zorg en Sport <5.1.2e@minvws.nl>
CC: 5.1.2e; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>
Onderwerp: openstelling osteopathie

Hooggeachte mevrouw Van Ark,

In de bijlage hebben wij nogmaals de argumenten weergegeven waarom wij vinden dat het toevoegen van osteopathie aan de lijst van uitgezonderde beroepen verstandig is en veel kan opleveren. Tevens hebben wij meegedacht en gezocht naar de mogelijkheid de definitie zo te formuleren dat het uiteindelijk weinig extra zorgprofessionals betreft. Het CEN/NEN criterium, eventueel aangevuld met BIG achtergrond eisen zou dit aantal tot rond de 800 reduceren.

Hopende op een positief antwoord,

Hoogachtend,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

NVO 5.1.2e
Janssoniuslaan 32
3528 AJ Utrecht

T 5.1.2e
E nvo@osteopathie.nl
W www.osteopathie.nl

Waarom osteopathie dient te worden toegevoegd aan de lijst met uitgezonderde medische contactberoepen.

Zorgwinst en meerwaarde osteopathie met controle en tegen beperkt risico

Aanleiding: op 14 januari riep de Tweede Kamer de minister op om zorgverlening van Osteopathie-patiënten in samenspraak met huisartsen en fysiotherapeuten mogelijk te maken. Hieraan geeft de minister vooralsnog beperkt vervolg door alleen een brief te schrijven aan de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF). Het is gebleken dat dit niet tot een adequate oplossing voor de osteopathie-patiënt heeft geleid. Met een mogelijke verlenging van de lockdown ligt onnodige verdere gezondheidsschade op de loer. Met deze notitie bepleiten wij WAAROM en HOE een veilige toevoeging van Osteopathie aan de uitgezonderde medische contactberoepen noodzakelijk en mogelijk is.

In het kort:

1. Toevoeging van Osteopathie aan de uitgezonderde medische contactberoepen is tegen zeer beperkte risico's mogelijk:
  - a. De overheid kan gebruik maken van geaccepteerde publieke criteria als NEN/CEN-accreditatie en/of BIG achtergrondom een toevoeging sterk af te bakenen;
  - b. De osteopaten werken allen al volgens strikte covid-protocollen;
  - c. Toevoeging zal naar verwachting niet leiden tot meer contactmomenten en voorkomt waarschijnlijk verkeersbewegingen (o.a. naar het buitenland) van zorgzoekers;
2. De sluiting van osteopathie veroorzaakt gezondheidsschade en verhoogt de maatschappelijke lasten van uitgestelde zorg:
  - a. Osteopaten verrichten, veelal op doorverwijzing van huisartsen of fysiotherapeuten, noodzakelijke door patiënten gewaardeerde en veelal verzekerde zorg;
  - b. Osteopaten verlenen integratieve zorg aan mensen in vitale beroepen en processen (onder andere gericht op mobiliteit), voor baby's en kinderen en voor mensen met potentiële multimorbiditeit. Uitstel van deze zorg leidt tot verminderde gezondheid, uitval en verlaagde weerbaarheid;
  - c. Deze zorg is slechts zeer ten dele over te nemen door fysiotherapeuten doordat deze de vereiste opleiding en ervaring ontberen en zich voornamelijk beperken tot het bewegingsapparaat. Er is dus sprake van een ander domein;
3. Met toevoeging van osteopathie sluit Nederland aan bij de lockdown praktijk in omringende landen alwaar osteopaten tegen beperkte covid-risico's blijven bijdragen

aan de gezondheid van hun patiënten. Het volgt ook op de gebruikelijke gelijke behandeling in Nederland;

4. Door osteopaten toe te voegen staat u hen toe bij te dragen aan het inperken van Covid gezondheidsschade, met name bij multimorbide revaliderende ex-covid patienten;
5. Praktische invoering van een toevoeging is direct en zonder complexiteit mogelijk.

Daarom pleiten wij voor een onmiddellijke toevoeging van osteopathie aan de uitgezonderde contactberoepen.

Sluiting van osteopathie veroorzaakt gezondheidsschade

1. De ingediende motie 315 van de leden Bergkamp en van de Berg voorgesteld tijdens het nota-overleg van 14 januari 2021 blijft onopgevolgd. Huisartsen zien het adresseren van de osteopathie zorgvraag niet als hun verantwoordelijkheid en de fysiotherapeuten kunnen een beperkt deel van onze patiënten wel behandelen, maar het overgrote deel valt buiten hun domein. Het argument dat osteopathie patiënten ergens anders terecht zouden kunnen gaat doorgaans niet op, omdat deze mensen juist deze reguliere weg al hebben bewandeld. Patiënten komen juist bij osteopaten terecht na gerichte (door)verwijzing van (para)medici en/of omdat regulier (para)medische zorg hen de nodige zorg niet (voldoende) kan/kon verlenen. Mede doordat osteopaten in tegenstelling tot fysiotherapeuten en chiropractoren zijn opgeleid veel verder dan het bewegingsapparaat te kijken is er voor de behandeling geen adequaat regulier alternatief.
2. Osteopathie heeft invloed op de beweging en onderlinge samenhang van alle weefsels van het lichaam. Zij kijkt naar het lichaam als 1 systeem en heeft hierdoor een positieve bijdrage voor de complexiteit in de multimorbiditeit van de zorg. Zij kan door haar behandeling de reguliere zorg ontlasten door de zorgbehoefte van (post Covid-)patiënten te verminderen of zelfs (tijdelijk) weg te nemen.
3. Een aanzienlijk deel van de patiënten populatie van osteopaten bestaat uit patiënten die werkzaam zijn in cruciale beroepen en vitale processen. Deze patiënten vinden momenteel geen alternatief voor osteopathie in Nederland en vallen uit.
4. Een aanzienlijk deel van de populatie wordt verder gevormd door kwetsbare baby's en kinderen, thuiswerkers met multimorbiditeit en andere patiënten die allen bij osteopaten terecht zijn gekomen na (door)verwijzing van (para)medici en/of omdat regulier (para)medische zorg hen de nodige zorg niet (voldoende) kan/kon verlenen.
5. Er is voldoende wetenschappelijk bewijs (ruim 150 RCT's en 50 Systematic Reviews), zowel voor de werking als voor de veiligheid (geen major adverse events, zoals bij IGJ

bekend) als voor de kosteneffectiviteit van de osteopathie en uit tevredenheidsonderzoek blijkt een 9 scoren bij patiënten voor de geboden hulp door de osteopaat. Het aantal individuele patiënten dat een osteopaat bezoek ligt boven de 200 duizend per jaar. Volgens het CBS is 17% van het CAM bezoek aan de osteopaat.

6. Nog binnen de komende maand zal de eerst opleiding in Nederland een NVAO accreditatie aanvragen. Het kwaliteitsniveau van de scholen op dit moment is middels een audit door een NVAO secretaris vastgesteld op HBO niveau. Daarnaast hebben meer dan 85% van alle osteopaten minimaal een NVAO geaccrediteerde vooropleiding en een BIG achtergrond.
7. Het door VWS geuite argument richting het NVO dat niet alleen osteopathie patiënten niet behandeld worden, maar dat vele andere patiënten door uitgestelde zorg niet behandeld kunnen worden is ons inziens niet steekhoudend. Bij deze overige uitgestelde zorg is sprake van overmacht door bezette capaciteit. Osteopathie patiënten ontvangen hun zorg enkel en alleen niet doordat de overheid op arbitraire gronden heeft besloten dat osteopathie niet tot de uitgezonderde medische contactberoepen behoort. Wanneer gebruikt gemaakt wordt van politiek/juridische mogelijkheden om deze arbitraire scheidslijn adequaat op te rekken zou dit probleem niet bestaan. Osteopathie patiënten zouden niet moeten hoeven lijden vanwege het feit dat reguliere zorg is afgeschaald. Sterker nog, osteopaten zouden zelfs de zorgbehoefte van bepaalde patiënten die slachtoffer zijn van uitgestelde zorg kunnen verminderen. Wanneer zij de eigen patiënten kunnen behandelen ontlasten zij sowieso het overbelaste zorgsysteem.

Toevoeging van osteopaten kan tegen zeer beperkte risico's

8. Samen met de chiropractoren hebben osteopaten als enig complementair beroep een CEN en NEN norm. Osteopaten kunnen alleen hun beroep uitoefenen wanneer zij werken conform deze normen en de sinds 2010 opgestelde gedragsrichtlijnen. Daarmee is osteopathie een afgebakende praktijk die door verwijzing naar deze normen is toe te voegen aan de uitzondering voor medische contactgroepen. Indien noodzakelijk kan aanvullend tevens een BIG-achtergrond vereiste worden opgenomen in de toevoeging. Daarmee is het uitgesloten dat deze toevoeging leidt tot toestroom van andere contactberoepen. Andere contactberoepen beschikken veelal niet over dergelijke normen of vereisten waardoor ook precedentwerking beperkt is.
9. Osteopaten voldoen aan alle hygiëne en Covid maatregelen. Hiervoor is een zeer lijvige leidraad voor de beroepsgroep geschreven waarin alle RIVM en andere overheid aanwijzingen worden opgevolgd en door deze instanties zijn goedgekeurd. De leidraad

Covid-19 van het Nederlands Register voor Osteopathie (NRO) voert zelfs op enkele punten verder dan de richtlijn van de KNGF.

10. Osteopaten hebben minder verschillende contactmomenten met verschillende patiënten dan bijvoorbeeld fysiotherapeuten waardoor risico door reisbewegingen en verschil in aantal contactmomenten lager ligt.
11. Doordat in Duitsland en België osteopaten wel mogen werken ontstaat er nu grensverkeer van patiënten uit Nederland die in de buurlanden naar de osteopaat gaan. Vanwege ontbreken van een adequaat alternatief binnen de Nederlandse (para)medische zorg moeten osteopaten in Nederland patiënten naar deze buitenlandse collega's verwijzen.

Toevoeging sluit aan bij lockdown aanpak in buitenland en gebruikelijke gelijke behandeling in Nederland

12. In alle Europese landen met een lockdown mogen osteopaten gewoon doorwerken, zelfs in Groot Brittanië. Dit sluit aan bij de verder gevorderde erkenning van osteopathie als medische discipline. In de VS is deze reeds decennia oud (meerdere Witte Huis artsen waren osteopaat) en osteopathie is ook in steeds meer Europese landen officieel erkend als zorg beroep, intussen geldt dat voor 10 Europese landen. Daarnaast valt de erkenning in meerdere landen te verwachten.
13. In Nederland is vooralsnog sprake van meer indirecte erkenning doordat het onderscheid met andere medische beroepen weliswaar nog steeds op louter formele gronden wordt gemaakt, dit op andere vlakken is losgelaten omwille van een gelijke- en daarmee rechtvaardige – behandeling. Zo mogen volgens vaste jurisprudentie osteopaten voor de omzetbelasting niet anders worden behandeld dan fysiotherapeuten en andere paramedici die zich bezighouden met de gezondheidskundige verzorging van de mens, omdat ook osteopaten een gezondheidskundige verzorging van de individuele mens verrichten met een gelijkwaardig kwaliteitsniveau als een gezondheidskundige dienst van een Wet-BIG beroepsbeoefenaar.

Osteopaten kunnen nu al bijdragen aan bestrijden van COVID gezondheidsschade

- Osteopathie kan helpen bij het ontlasten van het zorgsysteem tijdens de COVID-pandemie door:
- enerzijds patiënten te behandelen, die zonder onze zorg momenteel moeten uitwijken naar medisch specialisten
- anderzijds juist die patiënten op te vangen die in de afgeschaalde zorg niet terecht kunnen

14. Daarnaast kan de osteopathie direct bijdragen aan de zorg voor (herstellende) COVID-patiënten. Na COVID is volledig herstel vaak niet haalbaar doordat veel van onze COVID-patiënten ernstige co-morbiditeit hebben, zoals overgewicht, hoge bloeddruk en/of suikerziekte: allemaal risicofactoren voor een ernstig verloopende Covid-19-infectie. Bovendien, de helft van al de ex-IC-patiënten heeft belangrijke restklachten na de opname. Osteopathie kan zoals in punt 2 gesteld mede een bijdrage leveren in het verminderen van de zorgbehoeften op lange termijn.

15. Onderzoek laat al zien dat een osteopathische behandeling als ondersteuning van reguliere behandeling een effect heeft op zowel het acute als lange termijn beloop bij COVID-patiënten. Daarbij is osteopathie in relatie tot behandeling van COVID complementair.

Praktische invulling per direct mogelijk

Het NVO heeft er begrip voor dat de overheid in een crisis naar relatief hanteerbare scheidings- en handhavingscriteria grijpt. Een criterium moet tastbaar, toetsbaar en definieerbaar zijn, zodat dit niet meteen de deur openzet voor diverse zorgverleners van divergerende kwaliteitsniveaus.

Dhr. Leeftang, VWS, heeft bevestigd dat als er een andere scheidingslijn was, deze welkom zou zijn.

Wij zien daartoe twee praktische mogelijkheden:

I. Criterium via NEN/CEN:

Door het criterium NEN/CEN toe te voegen zal de uitbreiding zich beperken tot de beroepen Osteopaat en Chiropractor. Dit zijn naar schatting zo'n (resp 800 en 450=) 1250 beroepsbeoefenaren.

II. Criterium BIG-geregistreerde achtergrond:

Dit criterium is een van de doorslaggevende criteria in het arrest van de Hoge Raad van 27 maart 2015 en de uitspraak van het Gerechtshof 's Hertogenbosch van 11

september 2015 wat heeft geleid tot vrijstelling van de omzetbelasting. Tachtig procent van de osteopaten heeft een BIG achtergrond.

Met een keuze van (een van) deze criteria geeft de overheid heldere kaders en een duidelijke afbakening van de uitgezonderde medische contactberoepen terwijl de genoemde grote negatieve gezondheidsgevolgen van het uitsluiten van de osteopathie vermeden worden.

Wij gaan graag in overleg over de snelle invoering van deze toevoeging en de handhaving van deze toevoeging en de Covid-veiligheidsmaatregelen.

Alle referenties op te vragen bij de NVO